1 Přílohy

Zde můžeme najít informace, na které je odkazováno v teoretické části práci.

1.1 Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10)

Jednotlivé druhy závislosti dle svých kódů:

F10.2 Závislost na alkoholu

F11.2 Závislost na opioidech

F12.2 Závislost na kanabinoidech

F13.2 Závislost na sedativech a hypnotikách

F14.2 Závislost na kokainu

F15.2 Závislost na stimulanciích, včetně pervitinu a kofeinu

F16.2 Závislost na stimulanciích

F17.2 Závislost na tabáku

F18.2 Závislost na organických rozpouštědlech

F19.2 Závislost na několika látkách nebo jiných psychoaktivních látkách

1.2 Psychotropní látky a jejich působení na člověka

Co je to vlastně droga? Existuje celá řada definicí, ale nejstručněji lze asi drogu chápat jako každou látku, ať již přírodní nebo syntetickou, která splňuje dva základní požadavky. První z nich je, že má tzv. psychotropní účinek, tj. ovlivňuje nějakým způsobem naše prožívání okolní reality, mění naše „vnitřní" naladění – prostě působí na psychiku. Druhý požadavek drogy je, že může vyvolat závislost, má tedy něco, co se z nedostatku vhodnějšího pojmenování někdy označuje jako „potenciál závislosti". Ten bývá různě vyjádřen a je buď větší, nebo menší, ale přítomen je vždy. Bez ohledu na legalitu či ilegalitu můžeme drogu charakterizovat „dobrý sluha, ale špatný pán". Zkrátka každá má své přednosti a svá rizika. Každopádně drogová závislost je onemocnění, které má základ v následujících bodech:

a) nezvladatelná, neodolatelná touha po opakovaném braní drogy
b) tendence ke zvyšování látek
c) existence psychické či fyzické závislosti na určité droze vyjádřená přítomností tzv. abstinenčního syndromu psychického nebo fyzického typu
d) negativní důsledky pro jedince a společnost

Ovšem existuje i skupina drog - halucinogeny, kde o závislosti klasického typu vlastně nelze mluvit. Jestliže příroda dala některým drogám vysoký potenciál vzniku závislosti (opiáty), tak jim zároveň ubrala na míře tělesného a fyzického poškození organismu. Na druhé straně však

existují i drogy se sníženým rizikem vzniku závislosti, jejich účinky jsou často velmi nevypočitatelné a riziko poškození organismu nejrůznějším způsobem je značné vysoké.

Pojmy z oblasti problematiky drog:

Drogy dělíme na lehké a těžké, či měkké a tvrdé, ale není to příliš přesné dělení. Nejvhodnější je způsob dělení užívaný v Holandsku, který drogy dělí na skupinu s přijatelným, akceptovatelným rizikem a na skupinu s rizikem nepřijatelným.

Abstinenční syndrom, neboli ve slangu „absťák“, je soubor příznaků, jež může být přítomen v oblasti fyzické či psychické. Jeho intenzita je velmi různá. Jde tedy o to, že jednou ze základních vlastností drog je schopnost nejen proniknout do organismu a ovlivnit jeho funkce, ale postupně se stát součástí jeho látkové přeměny. Organismus si zkrátka na novou látku, kterou opakovaně přijímá, zvyká. To vede k určitému projevu, kterým je vzestup tolerance. Tento pojem znamená, že organismus za určitou dobu reaguje na původně dostatečné drogy nedostatečně a droga tím pádem jakoby „méně funguje“. Pak nastává nutnost zvyšovat dávky drogy potřebné k dosažení očekávaného efektu.

Dalším projevem je, že nedostatek drogy znamená nepříjemný stav – syndrom abstinence, „odnětí“. Tento stav vzniká velmi plíživě. Podstatou je, že člověk po požití drogy se dostává ze stavu nula do stavu plusového. Zpočátku se po odeznění účinku vrací do nuly, ale po určité době experimentace jedinec přichází na to, že když drogu nemá, je mu hůř než dříve a s ní mu už není tak dobře jako předtím. Tedy z původně plusového stavu se dostává do stavu normy a bez drogy se ocitá v mínusu. Bezdrogový stav je velmi nepříjemný, droga je prostě nutnost, což znamená objevení syndromu abstinence. Syndrom odnětí se dále dělí na fyzický a psychický. Fyzický znamená tělesné obtíže, křeče, bolesti, průjmy, zácpy, slzení, pocení atd. a psychický se vyznačuje úzkostí, neklidem, agresivitou, podrážděností, únavou, vyčerpáním, spavostí, pasivitou a hlavně nutkavou potřebou vzít znovu drogu (Janík, Dušek, 1990).

1.2.1 Skupina stimulačních drog

Jsou to drogy velice oblíbené, jejichž základním efektem je celková stimulace, povzbuzení.

Pervitin = metamfetamin (speed, peří, péčko, perník, piko, smah, matro)

Je to derivát stimulační látky amfetaminu. Vstupní produkt je látka efedrin, kterou lze získat z různých kompozitních léků. Po extrakci jej pak lze pomoci louhu, červeného fosforu a dalších chemikálií změnit na metamfetamin. Pro tzv. var stačí nejjednodušší pomůcky, jako

teploměr či chladnička, ale při skutečné výrobě je potřeba znalostí alespoň na úrovni chemické průmyslovky. Pokud je produkt zbarven do žluta nebo do fialova svědčí to o příměsi jodu nebo jiných látek, tedy o nedokonalém čištění, anebo že se jedná pouze o „mezistupeň“ a konečného produktu nebylo ani dosaženo.

Pervitin bývá často uváděn jako „tradiční” česká droga. V okolních zemích (Německo, Rakousko, Polsko) se pro něj dokonce místo tradičních názvů „meth“ a „pervitin“ používá údernějšího „čeko (tschecho)“. Metamfetamin však v žádném případě není českým vynálezem. Byl syntetizován již v roce 1888 v Japonsku. Tato země používala pervitin za druhé světové války pro sebevražedné piloty kamikadze jako doping při jejich posledním letu. V první polovině třicátých let se pervitin dostal do Evropy a už v roce 1941 nacistické Německo tuto látku vydávalo před seskokem svým diverzním parašutistům. Při předávkování může dojít k akutnímu selhání srdce a s možností úmrtí. U starších uživatelů někdy dávka pervitinu vyvolá infarkt myokardu. Jednorázově vysoká dávka nebo pravidelné užívání menších dávek vyvolá toxickou psychózu. Ta se obyčejně projevuje vztahovačností, podezřívavostí, obavami, že jde postiženému o život. Dochází ke ztrátě kontaktu se realitou. Postižený je potencionálně nebezpečný sobě a svému okolí, protože při úniku před domnělým nebezpečím se může snadno poranit nebo v úmyslu se bránit - někoho napadnout. Stav je zvláště ve své těžší formě indikací k hospitalizaci na psychiatrii, a to i nedobrovolné. Injekční aplikace s sebou nese, kromě místních infekcí, riziko nákazy virovou hepatitidou a HIV.

Kokain (sníh, koks, crack, cukr)

Jde o přírodní drogu, alkaloid obsažený v listech keře Erythroxylon coca, pocházející z jihoamerických And. Domorodí Indiáni znají psychoaktivní účinky jeho listů již nejméně 4000 let. Listy rostliny stále hojně žvýkají. Kokain se vyrábí máčením listů koky v benzinu. Tím vzniká hydrochlorid, který je kyselý, a proto se může vdechovat, ale nedá se kouřit – kyselina by totiž zničila plíce. Poprvé byl chemicky čistý kokain izolován v roce 1860 v Německu. Je rozpustný ve vodě, čehož se využívá při nitrožilní aplikaci. Nejčastějším způsobem užívání kokainu je inhalace (šňupání), někdy se ale užívá injekčně v roztocích nebo se vtírá do sliznice (především do pohlavních orgánů jako afrodiziakum). Kokain byl od samého počátku považován za drogu „vyšších vrstev“ a extravagantních umělců, od minulého století platí rovněž za drogu prostitutek.

Psychotropní efekt kokainu je docela velmi krátký, 20 -30 minut, takže u skutečných závislostí, kdy člověk dávky opakuje 10x až 20x denně, dochází ke spotřebě i dvou a více gramů za den. V porovnání s pervitinem jsou některé psychotropní účinky podobné. Základem u obou je oživení, povzbuzení nervového systému, dobrá nálada, podnikavost se zvýšeným

sebevědomím, pokles chuti k jídlu, kolísání nálad. Působí jako afrodiziakum. Logicky v doprovodu s poklesem chuti k jídlu je hubnutí a to bývá jedním z prvních výrazných příznaků problémů spojených s braním stimulačních drog. Stejně jako u pervitinu dochází postupem času k rozvoji toxické psychózy. Po aplikaci a odeznění příjemné reakce může trvat těžká kocovina a často přicházejí silné deprese a vyčerpání, což narkomani řeší další dávkou. Při prvním požití kokainu se neobjevují prožitky, ale naopak pocity srdeční slabosti, třes rukou, rozšíření zornic, bledost a mrazení. Teprve opakované požívání kokainu vede k vyvolání stavu euforie. Viditelné příznaky jsou rozšířené zornice, výtok z nosu (při šňupání), chraplavý hlas, bledost, hubnutí.

Extáze = MDMA, chemicky 3,4 – methylendioxyamphetamin (éčko, koule, kolesa, koláč, kolčo, extoška)

Je to droga, která tlumí agresivitu a její účinek je nesporně zajímavý. Člověk má schopnost vcítění se do druhého, empatii. Asi půl hodinu po polknutí se dostavuje pocit příjemného tělesného tepla spolu s vědomím nástupu účinků – prohlubování vzájemného porozumění, solidarity a euforizace. Pak se tento efekt asi 2 – 3 hodiny prosazuje ve fázi „rush“ (jízda). Pak nastupuje zklidnění s příjemným prožíváním, které trvá několik hodin. Nežádoucími účinky mohou být nervozita, nespavost po odeznění účinků a únava až pocity deprese druhý den po intoxikaci. I při této droze může dojít ke stíze (toxické psychóze).

Je to semisyntetická droga, která se nejčastěji vyskytuje v podobě malé tablety s vyraženým symbolem (např. holubice, hvězdy, sluníčka apod.). Další podobou extáze mohou být výjimečně gelové kapsle různých barev, jemný bílý prášek nebo roztok. Jedna dávka MDMA v tabletě se pohybuje mezi 80 – 160 mg. Užívá se výlučně orálně a působí cca po 30 ti minutách. Při vyšších dávkách se zvyšuje stimulační účinek drogy. Při užití v páru nastupují pocity empatie, lásky, zvyšuje se komunikativnost a potřeba dotýkat se druhého. MDMA však nefunguje jako afrodiziakum. Mezi nejvážnější komplikace užití MDMA patří hypertermie. Přehřátí organismu se může vyskytnout zvláště při užití na celonočních akcích. Pravděpodobnost vzrůstá při nadměrné tělesné aktivitě, vyšší teplotě okolí, vyšší dávce nebo opakovaném užití v průběhu „párty“ a nedostatečné konzumaci tekutin s minerály. Důležitým preventivním faktorem je mimo jiné průběžný příjem tekutin a iontů a také odpočinek a pobyt v chladnějším prostředí. MDMA je ovšem schopna vyvolat hypertermii i sama, bez okolních „podporujících“ podmínek (Nešpor, 1994).

DOB = chemicky jde o 4 – bromo – 2,5 – di – methoxyamphetamim

Je to látka ze skupiny stimulačních drog zařazovaná mezi tzv. taneční drogy. Vysokým rizikem je její záměna za tzv. extázi, protože účinná látka DOB je nesrovnatelně nižší. Právě

proto může dojít k nesprávnému odhadu velikosti dávky a snadnému předávkování se smrtelným rizikem. Takový případ byl popsán v Praze počátkem roku 2004.

PCP = chemicky fenylcyklohexylpiperidin

Tato droga se u nás a v celé Evropě příliš nevyskytuje v porovnání s ostatními drogami. Původně se jedná o lék – veterinární anestetikum (Sermyl), jehož zneužívání se rozšířilo v 70. letech v USA a později v Německu. Je to razantní droga s napůl stimulačním a napůl halucinogenním efektem. PCP je unikát mezi ostatními stimulačními látkami ve své schopnosti vyvolat těžké psychózy s pocity pronásledování a následným častým agresivním chováním. Menší množství produkuje odtržení od reality, pocity odcizení, vzdálení se naléhavostem všedního dne. Při vyšších dávkách se dostavuje snížená pohyblivost, setřelá řeč spolu s pocity síly a nezranitelnosti. Mohou nastupovat i sluchové halucinace, poruchy vnímání prostoru často působící směšně. Objevují se i těžko zvladatelné návaly úzkosti a smutku. PCP je distribuován v nejrůznějších podobách od prášků přes tablety po roztok. Oblíbené užití je kouření spolu s tabákem či marihuanou.

1.2.2 Psychotropní léky

Jedná se o často zneužívané preparáty s vysokým rizikem návyku, tedy rozvojem závislosti. Existuje zde i nezanedbatelné riziko předávkování se smrtelnými následky. Všechny tyto léky se objevují na černém trhu a slouží buď jako náhrada či doplněk opiátů (heroinu), nebo se používají jako zdroje k výrobě ještě účinnějších drog. Jde např. o rohypnol, diolan, subutex, alnagon (Presl, 1995).

1.2.3 Halucinogenní drogy

Jde o skupinu látek přírodních a syntetických, jejichž základem je změna vnímání. Vnímání se porušuje do různé hloubky a intenzita změny může vyvolat obraz toxické halucinatorní psychózy – závažného stavu srovnatelného s těžkými duševními onemocněními. Jsou to každopádně látky s nevyzpytatelnými účinky. Abstinenční syndrom se u této skupiny nevyskytuje, nedochází k fyzickým poškozením organismu a závislost ve své typické podobě se neprojevuje. Halucinogenní drogy byly vždy spjaty s náboženskými rituály. Některé z nich jsou uctívány jako božstva (peyot, peyotl – kaktus Echinocactus Williamsi – účinná látka alkaloid meskalin). Zásah do psychiky u těchto drog je tak silný, že rituální užívání se stává jednoznačným obranným mechanismem.

LSD = lysergamid, derivát kyseliny lysergové

Má poměrně krátkou, ale bohatou historii. Tato látka byla objevena r. 1943 švýcarským chemikem A. Hofmannem. V jednom období se dokonce lysergamid vyráběl průmyslově (SPOFA) a experimentovalo se s jeho terapeutickým využitím. Avšak nevypočitatelnost účinků a také riziko vzniku tzv. latentní psychózy (teorie o možné existenci skrytého, „nespuštěného" psychického onemocnění, kde právě intoxikace LSD může být spouštěcím faktorem choroby, která by jinak nenastala) vedlo nakonec k zastavení výroby a ukončení experimentů na poli oficiální psychiatrie. Jistou dobu byla droga velmi tolerována a její užívání a hnutí „dětí květin" šedesátých let bylo markantně propojeno. Experimenty s LSD ovlivňovaly hudbu i výtvarné umění. U LSD dochází i k situacím zvaným „flash back", což jsou stavy, kdy po déletrvající abstinenci od drogy náhle dochází k subjektivnímu prožitku další intoxikace, bez toho, že by se droga opět vzala. Proto obliba užívání trvale není příliš vysoká. Doba účinku je delší oproti stimulačním drogám, a to 8 – 12 hodin, někdy i déle. Účinek plných dávek LSD je velice silný. Dochází ke stavům hlubokého narušení normální psychiky, k výrazným poruchám především vnímání, ale i emotivity a myšlení. Prožitek může být různé kvality. Dochází k prožitkům odosobnění, k izolaci od okolí a ponoření se do vnitřního prožitkového světa. Mění se vnímání prostoru, času, barev i zvuků. Zvyšuje se fantazie. Předměty se mění ve zvířata či osoby, stávají se přátelskými či nepřátelskými vůči intoxikované osobě. Prostor se bortí, zmenšuje či zvětšuje. Barvy lze vnímat nejen zrakem, ale i sluchem. Někdy je vnímán stav hlubokého ponoru do vlastní osobnosti, jindy může být naopak hluboce prožíváno sepětí a porozumění složitostem přírodního dění, jde o vnímané splynutí s přírodou a vesmírem.

LSD – 25 = acid, kyselina, papír, vitamin A, trip

LSD se v současnosti užívá téměř výhradně formou „tripů", což jsou malé papírky 5x 5 milimetrů napuštěné jeho roztokem. Dávka LSD na jednom tripu je 30 – 100 mikrogramů. Další formy distribuce LSD jsou tablety, želatina, roztok a krystal (tzv. mikrodot – „mikráč"). Nástup bývá doprovázen pocity mírného chvění, neschopností ovládat pohyby, někdy pocity závratí či nevolnosti. Jen velmi výjimečně dochází k výraznější nevolnosti až pocitům zvracení. Vyšší dávky látky mohou navodit intenzivní halucinatorní stav bez možnosti ovlivnění vůlí, což osoby se silnou potřebou kontroly a sebekontroly mohou vnímat velmi negativně; tak vzniká nijak řídký tzv. bad trip. Vysoké dávky mohou způsobit výraznější poruchy myšlení, zvýšenou vztahovačnost až paranoiditu, doprovázenou poruchami paměti, úsudku a pozornosti. Halucinogenní látky patří, co do účinku, k nejméně předpověditelným drogám. Doposud u LSD nebyl popsán případ předávkování s následkem smrti.

Psilocybin = droga obsažená v houbě Psilocybe Bohemice – Lysohlávka česká

Tento halucinogen dokáže měnit vnímání a myšlení – při určitých dispozicích k psychiatrické diagnóze může užívání lysohlávky spustit duševní onemocnění, např. schizofrenii. Plodnice se užívají perorálně, jedí se přímo čerstvé nebo sušené. Mají poměrně nepříjemnou chuť, proto se užívají různé způsoby, jak tuto chuť zakrýt. Nevyzpytatelná je navíc koncentrace psilocybinu v jednotlivých plodnicích, a tak může snadno dojít k předávkování. V takovém případě je nutné vyhledat co nejrychleji lékařskou pomoc. Psilocybin v lidském organismu vyvolává euforii, sluchové a zrakové halucinace, poruchy vnímání prostoru a času. Mohou se však dostavit i stavy úzkosti, panického strachu nebo deprese. V některých případech se dokonce objevilo i sebepoškozující a sebevražedné jednání. I zmíněná euforie přináší riziko a to pocitu, že člověk umí létat. Jeho experiment s lysohlávkou tak může skončit tragicky. Vysoké dávky lysohlávek mohou způsobit vážná a nevratná poškození jater a ledvin (u muchomůrek je díky přítomnosti množství dalších toxických látek riziko mnohonásobně vyšší).

T = trifenidyl (téčko)

Byla to droga oblíbená hlavně v 70. a 80. letech, pak ji vytlačil pervitin. Jedná se o lék užívaný v psychiatrii jako prostředek omezující nežádoucí a vedlejší účinky vysokých dávek neuroleptik. Při jeho cíleném předávkování dochází ke vzniku toxické psychózy, nejčastěji spojené s euforií a zrakovými halucinacemi (Furst, 1996).

1.3 NZDM z úhlu pohledu vnějšího a vnitřního prostředí

Analýza situace NZDM lze pojmout několika způsoby. V práci je nejvíce zohledněná celistvá metoda pomocí SWOT analýzy a dále je zde vybráno i několik konkrétních analýz aplikovaných přímo na vnější prostředí (analýza STEP, analýza konkurence a konkurenta) a na vnitřní prostředí (analýza vnitřního zdroje, SAP, 4P).

1.3.1 Analýzy vnějšího prostředí

STEP analýza

STEP (PEST) analýza rozměrů vnějšího prostředí, kdy zkratky jednotlivých písmen lze vysvětlit jako jednotlivé vlivy faktorů sociálních, technologických, ekonomických a politických. Nesmírně důležité je pro tuto analýzu znát minulý vývoj organizace a umět dobře předvídat vlivy budoucna. Stejně jako při analýze SWOT je ideální postupovat po jistých krocích, kdy se v tomto případě jedná o techniku MAP: monitorování faktorů, rozebrání faktorů a predikce pro vývoj jednotlivých faktorů (Kovář, 2008).

Analýza konkurence

Prostřednictvím analýzy konkurence je nám umožněno sbírat data a následně s nimi určitým způsobem pracovat. Díky této informaci můžeme zaujmout postoj k situaci, kdy je nutné zrychlit dobu reakce na hrozby spojené s konkurencí, anebo naopak s kým můžeme navázat spolupráci (Šedivý, Medlíková, 2009). Dle Vostrovského a Štůska (2008) představuje konkurenta v neziskovém prostředí taková organizace, která se zabývá stejným tématem, nabídkou služeb či čerpá stejně finance. Proto je důležité konkurenceschopnost dané organizace budovat, využít pochopení svých konkurentů k tomu, abychom pochopili způsob, jak si zákazníci vybírají v konkurenčním boji podobných institucí.

Analýza konkurentů

Na rozdíl od analýzy konkurence, která se zaměřuje spíše obecně na komplexní znalost konkurenčního prostředí, se tato analýza zaměřuje na profil konkurence velmi podrobně včetně obsahu základních informací, podílu na trhu, strategických cílů, v podstatě je možné říci, že analýza konkurenta si dělá podrobnou SWOT analýzu konkurence (Cimbálníková, 2012).

1.3.2 Analýzy vnitřního prostředí

Analýza 4P

Analýza 4P je zkratkou pro tzv. základní marketingový mix skládající se ze čtyř faktorů, jejichž počáteční písmena znamenají 4P v jejich anglickém názvu. Úlohou 4P v marketingovém mixu jsou: Product (produkt), který představuje výrobek nebo službu, která se poskytuje s cílem uspokojit zákazníka. Analýza posuzuje nabídku výrobku nebo služby a s nimi spojené parametry (jejich komplexnost, kvalita, vnímání značky, funkční vlastnosti a např. konkurenceschopnost). Price (cena) udává, za jakých podmínek bude produkt nabízen, což nezahrnuje pouze cenu, ale také slevy, servisní náklady, cenovou politiku, cenu založenou na konkurenci atd. Place (místo) je místo, které souvisí s dostupností výrobku/produktu pro zákazníka, jehož určení předchází analýza místa pro nabídku, ukázku a prodej produktu, časová dostupnost nabízených produktů i způsob dopravy ke klientovi. Promotion (podpora, propagace) vyjadřuje celkový obraz produktu pro zákazníka. Tato analýza vyjadřuje defakto všechny možné cesty, jak se může zákazník o produktech dozvědět, posuzuje způsob informování, reklamy a komunikace se stávajícími a potencionálními zákazníky. V současné době se analýza 4P rozšiřuje na 7P, kam se řádí další faktory, jako jsou: people (lidé), zde se analýza zabývá počtem a kvalitou pracovníků, process (proces), analýza klíčových procesů, a planning (plánování), který pomáhá posuzovat způsob řízení organizace.(Cimbálníková, 2012).

Technika SAP

Jedná se o jednu z alternativních metod pro sumarizaci interní analýzy obdobně jako SWOT analýzy. Název této metody vychází z anglického Strategic Advantages profile, přičemž smyslem této metody je sumarizace všech stěžejních faktorů identifikovaných v interní analýze. Je tedy potřeba si takový strategický profil vytvořit pro svoji organizaci, protože nám popisuje všechny interní faktory, jež jsou klíčové pro dosažení našeho cíle (Hanzelková et al., 2009).

Tabulka 1 SAP techniky pro diagnózování interního prostředí firmy (Hanzelková, 2009)

Interní faktor	Konkurenční síla nebo slabost
Strategie značky	- nejasné image - nízké povědomí
Komunikační strategie	✓ dobré odlišení komunikační strategie od konkurence - průměrná relevance komunikační strategie pro zákazníka
Strategie komunikačního mixu	✓ fungující PR - nevhodně nastavený komunikační mix – přílišný podíl reklamy a nedostatečně rozvinutý osobní prodej
Korporátní design	- často se měnící a nejasná pravidla pro vizuální prezentaci firmy
Lidské zdroje v marketingu	- nevhodná skladba jednotlivých pozic na marketingu
Finanční a materiálové zajištění marketingu	• marketingový rozpočet srovnatelný s konkurencí - neexistující spolupráce s externími dodavateli
Informační strategie	- položen základ MIS ✓ data nejsou pravidelně analyzována ani využívána pro rozhodování

Poznámky:

- ✓ síla
- \- slabost
- • neutrální vliv

Analýza vnitřních zdrojů organizace

Jde o analýzu, jež se zaměřuje na identifikaci jednotlivých zdrojů organizace a podává jejich jasný přehled, který je poté možné využít pro další potřeby.

Tabulka 2 Vnitřní zdroje organizace, firmy (Cimbálníková, 2012)

Hmotné zdroje	**Lidské zdroje**
Stroje, zařízení, pozemky	Počet a struktura
Technologické vybavení	Způsobilost
Výrobní plochy	Proinovační prostředí
Výrobní infrastruktura	Sociální klima
Skladovací plochy	Motivace
Finanční zdroje	**Nehmotné zdroje**
Disponibilní kapitál	Know-how
Likvidní prostředky	Průmyslová práva
Rentability provozu	Organizační kultura
Bonita organizace	Image, znalosti trhu

1.4 Rozhovor s vedoucí NZDM Wellmez

Polostrukturovaný rozhovor byl osobně veden na 3 sezení s vedoucí zařízení. Bez problémů jsme si domluvily schůzku. Vedoucí zařízení se podílí svojí prací na chodu celé organizace a ochotně mi podala veškeré mnou dotazované informace jak o správě, tak obecně i o uživatelích, se kterými ona sama přichází denně do kontaktu. Důležitou roli pro rozhovor stejně, jako pro sběr dat hrála z principu důvěrnost. Jde o etické aspekty, kdy se výzkumník má zaměřit na soukromí respondenta, informovaný souhlas, emoční bezpečí, zatajení cílů a okolností výzkumu a pocit, kdy má sociální výzkumník dojem, že za poskytnuté informace by měl udělat něco pro dotazované jedince (Hendl, 2005). Dotazovala jsem se otázkami:

1. Jak hodnotíte zařízení?

   Chápu jej jako velmi potřebné a prospěšné pro uživatele, ale i pro celé rodiny. Klienti nás mohou oslovit jak prostřednictvím mobilu, tak i přes facebookové stránky a domlouvají si s námi schůzky, kdy nás mohou navštívit či se pouze informují na konkrétní otázky. Nárůst dětí a mládeže se neustále zvyšuje, co potřebu existence stále podporuje.

2. Jak vnímáte konkurenci ve městě?

   Největším konkurentem je Dům dětí a mládeže DÓZA, avšak v mnoho aspektech se liší. Stejné věkové skupině se dále věnuje centrum výchovné péče. Nicméně v naší snaze je především spolupráce, nikoliv boj o cílovou skupinu klientů. Věříme, že jak informujeme o jejich službách my, podporují také oni nás.

3. Jak vypadá zařízení ze stránky sponzorství a jaké je veřejné mínění o zařízení?

   Jako nezisková organizace jsem rádi za jakýkoliv sponzorský dar, který můžeme poté zhodnotit při práci s dětmi a mládeží. Veřejné mínění o nás se snad již zlepšilo, ale před pár lety to bylo opravdu negativní. Lidé se mysleli, že je snad zde dokonce podpora pro uživatelé drog či co. Nechtěli nás zde, báli se k nám pouštět děti. K tomu přispěl bohužel i nezájem ze strany města, chybí podpora z řad představitelů Velké Meziříčí, nejen těch z města, ale i dalších vlivných a známých osobností. V dnešní době informovanost i klientela velmi vzrostla a budeme se snažit jít v podobných stopách jen tak dále. Pomáhat nejen uživatelům návštěvníkům a samozřejmě jsou nesmírně důležité i naše terénní práce.

4. Co je hlavní drive pro tuto práci?

   Především musí mít pracovníci sinou motivaci, kterou jim vykazují výsledky vykonané práce. Pracovníky to musí bavit, mají k této práci lásku (což je motivací) a dělají to

rádi, pomáhají dětem. Pokud tuto práci člověk chce dělat, oželí ale dostatečné finanční ohodnocení z důvodu neziskového typu organizace.

5. Vnímáte v zařízení nějaká negativa?

   Ano, v posledních letech byla bohužel vysoká fluktuace zaměstnanců a to nepůsobilo na klienty zrovna přívětivě. Nyní však disponujeme stabilním personálem a budu dělat vše pro to, aby se to nevrátilo do starých kolejí.

6. Mají zaměstnanci možnost kariérního růstu?

   Částečně ano, každý musí povinně absolvovat 24 h kurz vzdělávacích akcí s různým zaměřením. Z těchto 24 hodin musí zaujímat 8 hodin akreditované kurzy MPSV. Kurzy jsou hrazeny dotacemi. Snažím se podpořit jakékoliv myšlenky a nápady zaměstnanců, neboť se v nich dále odrazí kvalita poskytovaných služeb.

7. Jakou volíte propagaci zařízení?

   Kromě spolupráce a kolegiality konkurentů, kteří o nás také informují, dále využíváme článků v týdeníku Velkomeziříčsko, nabízíme vlastní letáčky Nízkoprahu a v dnešní době nesmí samozřejmě chybět Facebook, prostřednictvím něhož komunikujeme v převážné míře. V současné době jsou ve výstavbě webové stránky, které doufám budu dalším odrazovým můstkem pro naše prosazení a udržení.